

İmalat PMI artışı rekor kırdı

İSO Türkiye İmalat Sanayi PMI Mart ayında 52,3'e yükseldi. Mart ayı değeri, anketin 12 yıllık geçmişinde gözlenen en yüksek aylık artışlardan biri olarak kayda geçerken, imalat sektörünün koşullarında da Şubat 2014'ten beri gözlenen en güçlü iyileşmeye işaret etti.

■ 5

>> AYLIK ARTIŞTA

12 yılın zirvesi görüldü

ISO Türkiye İmalat Sanayi PMI Mart ayında 52,3'e yükseldi. Mart ayı değeri, anketin 12 yıllık geçmişinde gözlenen en yüksek aylık artışlardan biri olarak kayda geçerken, imalat sektörünün koşullarında da Şubat 2014'ten beri gözlenen en güçlü iyileşmeye işaret etti.

H.Merkezi / E.Çözüm

Istanbul Sanayi Odası Türkiye ve İstanbul İmalat PMI Mart 2017 raporları açıklandı. İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) Mart ayında 52,3'e yükselerek imalat sektörünün koşullarında Şubat 2014 tarihinden bu yana gözlenen en güçlü iyileşmeye işaret etti. Üretim, son üç yılın en hızlı düzeyinde büyürken, istihdamda son iki yılın en güçlü artışı kaydedildi. İstanbul Sanayi Odası İstanbul İmalat PMI da Mart ayında 49,7'ye yükseldi. Endeks, Ekim 2016'dan bu yana gözlenen en yüksek seviyede ve son 12 aydaki ortalaması olan 48,6'nın üzerinde ölçüldü.

BELİRGİN ARTIŞ

Eşik değeri olan 50,0 üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre; İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI Mart ayında belirgin bir artışla 52,3'e çıktı. PMI, Şubat ayında 49,7 olarak ölçülmüştü. Mart ayı değeri, anketin 12 yıllık geçmişinde gözlenen en yüksek aylık artışlardan biri olarak kayda geçerken, imalat sektörünün koşullarında da Şubat 2014'ten beri gözlenen en güçlü iyileşmeye işaret etti. Mart ayı PMI, aynı zamanda uzun dönem ortalaması olan 50,7 seviyesinin de üzerinde gerçekleşti. PMI endeksinin mart ayındaki iyileşmesinde üretim ve istihdamdaki hızlı yükselişin yanı sıra, yeni siparişlerdeki artış etkili oldu.

GÜÇLÜ İYİLEŞME SİNYALİ

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi

olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası Türkiye ve İstanbul İmalat Sanayi PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketlerinin Mart 2017 dönemi sonuçları açıklandı. İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI mart ayı anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan IHS Markit Kıdemli Ekonomisti Trevor Balchin, şunları söyledi: "Mart ayında güçlü yükseliş gerçekleştiren Türkiye PMI endeksi, Türk imalat sektörünün faaliyet koşullarında üç yıldan uzun bir dönemin en güçlü iyileşmesinin yaşandığına işaret etti. Üretim ve istihdamdaki artış hızlandı ve yeni siparişlerde büyüme yeniden başladı. Fiyat baskılarında da Mart ayında

hafifleme sinyalleri gözlemlendi."

İSTANBUL 49,7 OLDU

Şubat ayında 48,0 düzeyinde kaydedilen İstanbul Sanayi Odası İstanbul İmalat PMI da Mart ayında

49,7'ye yükseldi. Endeks, Ekim 2016'dan bu yana gözlenen en yüksek seviyede ve son 12 aydaki ortalaması olan 48,6'nın üzerinde ölçüldü. Hızlı bir yükselişle eşik değeri 50,0 üzerine çıkan ve imalat üretiminde büyümeye işaret eden Üretim Endeksi, mart ayında manşet endeks üzerinde etkili oldu. Yeni Siparişler Endeksi de mart ayında artış gösterdi ve nötr düzeye yakın gerçekleşti.

GÖSTERGE

DR. ORHAN KARACA okaraca@ekonomist.com.tr

Enflasyon mayıstan sonra düşer mi?

MAYISTAN SONRA DÜŞECEK AMA TEMMUZDAN SONRA TEKRAR YÜKSELECEK.

Geçen kasım ayında yüzde 7 olan yıllık Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) enflasyonu, dört ayda 4,3 puan yükselerek mart ayında yüzde 11,3'e kadar çıktı. Şimdi yılın kalan döneminde nasıl seyredeceği merak ve endişeyle bekleniyor. Geçen hafta bazı hükümet üyelerinden bu endişeleri gidermeyi hedefleyen açıklamalar geldi. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi, "Enflasyon mayıstan sonra düşecek" dedi. Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek de "Enflasyon yazın tekrar tek haneye inecek" açıklamasında bulundu.

Peki bu açıklamalar temenniden mi ibaret yoksa gerçekleşme ihtimali var mı? Bize sorarsanız enflasyonun gerçekten de mayıstan sonra düşmesi, yazın da tekrar tek haneye inmesi olasılığı mevcut. Ancak hikayenin tamamı bu kadar değil. Hikayenin tamamına bakarsanız, enflasyonun temmuzdan sonra yeniden yükselmesi ve 2016'yı çift haneli düzeyde bitirmesi ihtimali de var. Geleceğe daha iyi hazırlanmak için ise hikayenin tamamını dikkate almak lazım. Bu yüzden gelin biz size hikayenin tamamını anlatalım.

MEVSİM NORMALLERİ

İki bakanın açıklamaları muhtemelen kurmaylarının yaptığı ve bizim de enflasyondaki gelişmeleri takip etmek için kullandığımız "mevsim normalleri" hesabına dayanıyor. Bu hesap aylık enflasyon oranlarının geçmiş yıllardaki ortalamalarını almayı ve gelecek aylarda enflasyon oranlarının bu ortalamalara yakın çıkması halinde yıllık enflasyonun nasıl bir seyir izleyeceğini hesaplamayı içeriyor. Yaptığı açıklamalardan anladığımız kadarıyla,

Merkez Bankası da bu hesaptan yararlanıyor. Biz bu hesapta son 10 yılın aylık ortalamalarını kullanıyoruz. İki bakanın kurmaylarının ne kadarlık bir dönemi ele aldıklarını bilemiyoruz ama ulaştıkları sonuçların aşağı yukarı bizim hesaptaki gibi olduğunu sanıyoruz.

Bizim yaptığımız hesapların sonuçları aşağıdaki grafikte yer alıyor. Bu grafikteki yeşil çizgi, aylık enflasyon oranları yılın kalan döneminde mevsim normallerine yakın çıkarsa, yıllık enflasyonun haziran ayında düşmeye başlayacağını ve temmuz ayında ise yüzde 10'un altına ineceğini gösteriyor. Burada tam da iki bakanın söylediği gibi bir durum söz konusu. Ancak yukarıda da söylediğimiz gibi hikaye bundan ibaret değil. Aylık enflasyon oranları yılın kalan döneminde mevsim normallerine yakın çıkarsa ağustos ayından itibaren yıllık enflasyon yeniden yükselişe geçecek. Bu yükseliş kasım ayına kadar sürecek. Yılın son ayında ise ciddi bir düşüş olacak ama 2017 yılı yüzde 10 civarında enflasyonla kapanacak.

BÖYLE GİDERSE NE OLUR?

Elbette aylık enflasyon oranlarının önümüzdeki dönemde hep mevsim normalleri dolayında çıkacağını bir garantisiz yok. Kurlarda ciddi bir gerileme, gıda fiyatlarında iniş, petrol fiyatlarında düşüş

gibi gelişmeler olursa aylık enflasyon oranları mevsim normallerinin altında çıkabilir. O zaman önümüzdeki aylarda daha iyi bir tablo görebiliriz. Fakat bunların tersi olursa da aylık enflasyon oranları mevsim normallerinin üzerinde çıkabilir. Nitekim son dönemde genelde böyle oldu. Mart ayı itibarıyla son 12 aylık dönemde aylık enflasyon oranları mevsim normallerinin 0,25 puan üzerinde gerçekleşti. Dikkat ederseniz grafikte bir de mor çizgi var. Bu çizgi, aylık enflasyon oranlarının mevsim normallerinden son 12 ayın ortalaması kadar farklı çıkması halinde, yıllık enflasyonun nasıl seyredeceğini gösteriyor. Bu durumda enflasyon yılın kalan döneminde hiç tek haneyi göremiyor, kasımda neredeyse yüzde 14'e dayanıyor ve 2017 yılını da yüzde 12,5 dolayında bir yerde kapatıyor.

Grafikteki kırmızı çizgi ise bu yılın başında yaptığımız projeksiyonu gösteriyor. O projeksiyon 2017 sonu için tam da Merkez Bankası'nın ocak ayında yaptığı yüzde 8'lik tahmin dolayında bir enflasyona işaret ediyordu. Ancak yılın ilk üç ayında enflasyon mevsim normallerini çok aşınca o projeksiyon iskartaya çıktı. Bu nedenle Merkez Bankası da 28 Nisan'da açıklayacağı 2017'nin ikinci Enflasyon Raporu'nda yıl sonu enflasyon tahminini yükseltmek zorunda kalabilir.

Peki enflasyonun yaz aylarında düşmesi beklenen yerde kalmasını hatta daha da aşağılara inmesini sağlamanın hiç yolu yok mu? Belki de olabilir ama bunun için herhalde şu ana kadar yapılanlardan farklı bir şeyler yapmak gerekiyor. Mesela Merkez Bankası'nın geçici parasal sıkılaştırma yerine kalıcı parasal sıkılaştırılmaya gitmesi iyi bir başlangıç noktası olabilir. Bu şekilde belki ekonomik birimlerin enflasyonist beklentileri kırılarak fiyatlama davranışlarında yaşanan bozulma önenebilir. Aksi takdirde işimiz iyice şansa kalacak.

Sanayinin çarkları yine durdu

SANAYİ ÜRETİMİ ŞUBAT AYINDA YÜZDE 1,7 DÜŞÜŞ GÖSTERDİ.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre, sanayi üretimi şubat ayında geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 1,7 düştü. Aynı ayda takvim etkisinden arındırılmış yani işgünü sayısına göre düzeltilmiş sanayi üretimi yıllık bazda yüzde 1 arttı. Şubat ayında mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretimi ise önceki aya göre yüzde 0,4 düşüş gösterdi.

Sanayi üretimi 2017'ye yüzde 4,2 yükselişe girmiş ve bu da ekonomik kamuoyunu biraz heyecanlandırmıştı. Fakat hatırlarsanız biz geçen ay bu sayfalarda sanayide durumun o kadar da iyi olmadığını söylemiştik. Bunu ocak ayındaki artışın vasatın altında olmasına ve önemli bir bö-

lümünün de takvim etkisinden kaynaklanmasına bağlamıştık. O yazıda ocak ayında geçen yıldan iki gün fazla işgünü varken şubat ayında bir gün daha az işgünü bulunduğunu, mart ayındaki işgünü sayısının ise geçen yıla aynı olduğunu belirtmiştik. Bu yüzden de şubat ve mart

aylarında sanayi üretiminde ocak ayındaki kadar artış olmayabileceğini ifade etmiştik.

Şubat ayında durum beklediğimizden de kötü çıktı. Takvim etkisini dikkate alsak bile bu ayda sanayinin çarkları yine durmuşa benziyor. Eğer mart ayındaki durum da böyle çıkarsa ilk çeyrekte sanayi üretimindeki artış çok düşük kalacak. Bu da ekonominin genelindeki büyümenin de çok yavaş olmasına yol açacak. Fakat mart ayına ilişkin olarak biraz umut ışığı var. **Istanbul Sanayi Odası** Türkiye PMI endeksi mart ayında 49,7'den 52,3'e çıktı. İhracata bağlı olarak otomotiv üretimindeki artış da mart ayında hızlandı. Bu gelişmelerin sanayinin geneline ne ölçüde yansıtacağını bilmiyoruz ama mart ayında şubat ayındakinden daha olumlu bir tablo görme ihtimalimiz var gibi görünüyor.

Sanayi üretiminde son durum			
(%)			
	Sanayi üretiminde yıllık değişim	Takvim etkisinden arındırılmış yıllık değişim	Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış aylık değişim
2016			
Temmuz	-8,4	-4,3	-6,8
Ağustos	2,8	2,0	8,6
Eylül	-4,1	-2,9	-3,7
Ekim	0,3	2,2	4,1
Kasım	4,7	2,6	-0,2
Aralık	1,3	1,6	0,0
2017			
Ocak	4,2	2,6	1,3
Şubat	-1,7	1,0	-0,4

Kaynak: TÜİK

Cari açıkta yükseliş sürüyor

YILLIK CARİ AÇIK ŞUBAT AYINDA 33,7 MİLYAR DOLARA ÇIKTI.

Türkiye'nin cari işlemler dengesi şubat ayında 2,5 milyar dolar açık verdi. Geçen yılın aynı ayındaki cari açık yaklaşık 2 milyar dolar düzeyindeydi. Bu yıl şubat ayındaki cari açık 0,5 milyar dolar daha yüksek olunca, aynı ayda yıllık cari açık da o kadar yükseldi. Ocak ayında 33,2 milyar dolar olan yıllık cari açık, şubat ayında 33,7 milyar dolar olarak gerçekleşti.

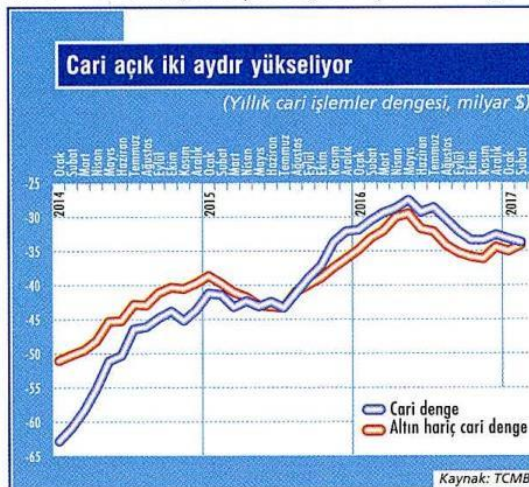
Geçen yılın son ayında düşüş gösteren cari açık 2017 yılına yükselişe girmişti. Bu yükseliş şubat ayında da devam etti. Esasında bunun böyle olaca-

ğı belliydi. Şubat ayında dış ticaret açığında yaşanan yükseliş bu yönde sinyal vermişti. Bu sinyali mart ayı başında Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın (GTB) şubat ayı dış ticaret verilerinde görmüş ve burada da yazmıştık. Gerçekleşme aynen beklediğimiz gibi oldu.

GTB'nin mart ayı dış ticaret verileri ise cari açıktaki yükselişin bu ayda mo-

la vermiş olabileceğini düşündürüyor. Çünkü bu verilere göre mart ayında dış ticaret açığında yüzde 10 düşüş yaşanmış bulunuyor. Türkiye'de cari işlemlerin önemli bir bölümünü dış ticaret oluşturduğu için dış ticaret açığındaki gelişmeler cari açığa aynen yansıyor.

Bu arada cari açıkta şubat ayında görülen yükselişin altın dış ticareti kaynaklı olduğunu, bu ayda altın hariç cari açıkta düşüş yaşandığını da belirtelim. Geçen yıl şubat ayında 1,5 milyar dolara yaklaşan altın ihracatı cari açığın düşük çıkmasını sağlamıştı. Bu yıl ise böyle bir gelişme olmadı. Böylece geçen yılın şubat ayında 3,2 milyar dolar olan altın hariç cari açık bu yılın aynı ayında 2,3 milyar dolara indi. Bu nedenle ocak ayında 35 milyar dolar olan altın hariç yıllık cari açık da şubat ayında 34,1 milyar dolara geriledi.

PARA | HABER

Cari açık beklentilere paralel

Şubatta sanayi üretimi takvim etkisinden arındırılmış bazda yıllık yüzde 1 arttı. Cari açığın kabul edilebilir seviyelerde olduğunu vurgulayan uzmanlar, sanayi üretiminin martta hızlanacağını ifade ediyor... HÜLYA GENÇ SERTKAYA / hulya.genc@paradergi.com.tr

CARİ işlemler hesabı şubatta 2.53 milyar dolar açıkla piyasa beklentilerine paralel gerçekleşti. Yılın ilk iki ayında cari açık 5.29 milyar dolar olurken, yıllıklandırılmış cari işlemler açığı şubatta 33.75 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Şubatta sanayi üretimi takvim etkisinden arındırılmış seriyeye göre yıllık yüzde 1 artış gösterirken, eksik iş gününün de etkisiyle arındırılmamış sanayi üretim endeksi ise yıllık yüzde 1.7 geriledi.

Cari açığın kabul edilebilir seviyelerde seyrettiğini ifade eden uzmanlar, ihracat ve turizm gelirlerinin artırılmasının önemine dikkat çekiyor. Kredilerdeki hareketlenme, dayanıklı tüketim mallarındaki vergi indirimlerinin etkisi ve geçen ay ihracatta yaşanan artışa işaret eden uzmanlar, mart ayında sanayi üretiminde hızlanma yaşanacağını ifade ediyor. Mobilya ve beyaz eşyada vergi indirimlerinin eylül sonuna kadar uzatılması olması ve büyümeyi desteklemek amacıyla hayata geçirilen diğer teşviklerin etkisiyle yılın ilk çeyreğinde sürpriz bir toparlanma bekleniyor.

ŞUBATTA CARİ AÇIK 2.5 MİLYAR DOLAR

Merkez Bankası, şubat ayı ödemeler dengesi verilerini açıkladı. Buna göre cari işlemler açığı, geçen yılın şubat ayına

göre 564 milyon dolar tutarında, yüzde 28.7 oranında artarak 2 milyar 527 milyon dolar oldu. Şubat ayı cari açık beklentisi 2.5 milyar dolar düzeyindeydi. Cari denge geçen yılın şubat ayında 1.96 milyar dolar, 2016 yılının tamamında ise 32.6 milyar dolar açık vermişti. Şubatta cari açıktaki artışta ödemeler dengesi tablosundaki dış ticaret açığının geçen yılın aynı ayına göre 546 milyon dolar artarak 2 milyar 491 milyon dolara yükselmesi etkili oldu.

Diğer taraftan, aynı dönemde ikincil gelir dengesinden kaynaklanan net girişler 230 milyon dolar azalarak 154 milyon dolar, hizmetler dengesinden kaynaklanan net gelirler ise 200 milyon dolar artarak 519 milyon dolar oldu. Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, geçen

yılın aynı ayına göre 20 milyon dolar artarak 502 milyon dolara yükseldi. Birincil gelir dengesi kalemi altında yatırım geliri kaleminden kaynaklanan net çıkışlar, 26 milyon dolar azalarak 645 milyon dolar oldu.

907 MİLYON DOLAR PORTFÖY YATIRIMI

Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler (net yükümlülük artışı), bir önceki yılın aynı ayına göre 2 milyon dolar azalarak 270 milyon dolar tutarında gerçekleşti. Portföy yatırımları 907 milyon dolar tutarında net giriş kaydetti. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurtdışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 331 milyon dolar, devlet iç borçlanma senetleri piyasasında ise 179 milyon dolar net alım yaptığı görüldü. Yurtdışında ihraç edilen tahvil ve bonolarla ilgili olarak, genel hükümet 335 milyon dolar net geri ödeme, bankalar ise 245 milyon dolar net borçlanma gerçekleştirdi. Diğer yatırımlarda, 2 milyar 10 milyon dolar tutarında net giriş gerçekleşti. Şubatta resmi rezervler 576 milyon dolar artarken, net hata noksan kaleminde 84 milyon dolarlık çıkış oldu.

Yılın ilk iki ayında cari işlemler hesabı geçen yılın aynı dönemine göre 622 milyon dolar tutarında, yüzde 26.9 ora-

Sanayi üretimi arttı (Takvim etkisinden arındırılmış)

Sanayi üretim endeksi ve değişim oranları, Şubat 2017 (2010=100)	Arındırılmamış			Takvim etkisinden arındırılmış		Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış	
	Endeks	Aylık değ. (%)	Yıllık değ. (%)	Endeks	Yıllık değ. (%)	Endeks	Aylık değ. (%)
Toplam sanayi	118,2	-2,6	-1,7	117,1	1,0	129,1	-0,4
Madencilik ve taşocakçılığı	87,9	2,0	-15,1	87,1	-13,6	103,4	5,0
İmalat sanayi	118,8	-1,5	-2,3	117,6	0,7	130,0	-0,9
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	129,1	-9,8	8,2	128,5	9,4	136,3	0,6

Kaynak: TÜİK

Prof. Dr. Murat YÜLEK / İstanbul Ticaret Üniversitesi Öğretim Üyesi

“Martta sanayi üretiminde hızlanma göreceğiz”

indirimlerinin etkisi ve ihracatta mart ayındaki hızlanmaya

Sanayi üretimi, ocakta geçen senenin aynı ayına oranla yüzde 4.22 oranında yükselmişti. Şubat ayında ise yavaşlayarak yüzde 1'lik bir artış kaydetti. Takvim etkisini de göz önüne alırsak şubat ayında yüzde 2'ye yakın gerileme var. Dolayısıyla, sanayi üretiminde senenin ilk iki ayında dalgalı ancak ortalama olarak gevşek bir büyüme olduğu ortaya çıkıyor. Kredilerdeki hareketlenme, dayanıklı tüketim mallarındaki vergi

bakarak, mart ayında sanayi üretiminde bir hızlanma göreceğimiz söylenebilir. Ödemeler dengesi açığı şubat ayında önceki yıldaki 1.96 milyar dolardan 2.53 milyar dolara yükseldi. Açığın büyümesi enerji fiyatlarındaki yükselişin enerji ithalatını artırmamasından kaynaklanıyor. Enerji dışı ticaret açığımız geçen sene şubat ayında 1.43 milyar dolarken bu sene 1.25 milyar dolara geriledi. Buna karşılık toplam ticaret açığı 3.21 milyar dolardan 3.69 milyar dolara yükseldi. Öte yandan, turizm gelirlerindeki artış da özellikle terör sebebiyle henüz istenilen seviyelere gelmedi. Bunlarla birlikte, cari açık kabul edilebilir seviyelerde devam ediyor.

nında artışla 5.29 milyar dolara yükseldi. Turizm gelirlerindeki kayıp, dış ticaret açığındaki büyümeye paralel olarak 12 aylık cari işlemler açığı bir önceki aya göre 564 milyon dolar artışla 33.75 milyar dolara yükseldi.

SANAYİ ÜRETİMİ YILLIK ARTIŞI YÜZDE 1.7

Sanayi üretimi şubatta takvim etkisinden arındırılmış seriye göre yıllık bazda yüzde 1 artarken, arındırılmamış seriye göre eksik iş gününün de etkisiyle yıllık yüzde 1.7 azaldı. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) şubat ayı sanayi üretim verilerine göre, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış seri bazında sanayi üretimi bir önceki aya kıyasla yüzde 0.4 azalışla 129.1 oldu. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, şubatta madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre yüzde 5 artarken, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 0.9 azaldı, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi ise yüzde 0.6 arttı.

Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretiminin geçen yılın aynı ayına göre yüzde 1 artışla 117.1 düzeyinde gerçekleştiği şubatta, alt sektörler incelendiğinde madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi geçen yılın aynı ayına göre yüzde 13.6 azaldı. Bu dönemde imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 0.7, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 9.4 artış gösterdi.

SANAYİDE İVMELENME GÖRÜNÜMÜ

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış ana sanayi grupları (MIGs) incelendiğinde, şubatta bir önceki aya göre en fazla azalış yüzde 4.6 ile sermaye malında gerçekleşti. İmalat sanayi alt sektörleri incelendiğinde, şubatta bir önceki aya göre en fazla azalış yüzde 21 ile diğer ulaşım araçlarının imalatında yaşandı. Bu azalış, yüzde 11.4 ile temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı ve kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı takip etti. Şubatta bir önceki aya göre en yüksek

artış yüzde 6.9 ile içeceklerin imalatında yaşandı. Hükümetin mobilya ve beyaz eşyadaki vergi indirimlerini eylül sonuna uzatma kararı alması, büyümeyi destekleme amacıyla atılan diğer teşviklerin mart ayı itibarıyla etkili olmaya başlaması ile yılın ilk çeyreğinde büyümede sürpriz bir toparlanma görebileceği beklentisi ağırlık kazandı.

Mart ayında gelen öncü veriler sanayide ivmelenen bir görünüme işaret ediyordu. İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI, mart ayında 52.3'e yükselerek 13 aydır ilk defa büyümeye işaret ederken, ekonomik güven endeksi bir önceki aya göre yüzde 5 artarak 96.1 değerini, reel kesim güven endeksi bir önceki aya göre 2.8 puan artarak 108.1 değerini aldı.

BIST-100 ENDEKSİ KAZANDIRDI

Mart ayında BIST-100 endeksi yatırımcısına kazandıran tek yatırım aracı oldu. TÜİK'in geçen hafta açıkladığı finansal yatırım araçlarının reel getiri oranları verilerine göre, en yüksek aylık reel getiri, yurt içi üretici fiyat endeksi (YI-ÜFE) ile indirildiğinde yüzde 0.92, tüketici fiyat endeksi (TÜFE) ile indirildiğinde ise yüzde 0.94 ile BIST-100 endeksinde gerçekleşti. YI-ÜFE ile indirildiğinde; yatırım araçlarından mevduat faizi yüzde 0.29, euro yüzde 0.54, devlet iç borçlanma senetleri (DİBS) yüzde 0.83, dolar yüzde 0.93 ve külçe altın yüzde 0.98 oranında yatırımcısına kaybettirdi. TÜFE ile indirildiğinde ise mevduat faizi yüzde 0.27, euro yüzde 0.52, DİBS yüzde 0.81, dolar

Ara malı ve dayanıklı tüketim malı üretimi sevindirdi

Ana sanayi gruplarına göre endeks ve değişim oranları, Şubat 2017 (2010=100)	Takvim etkisinden arındırılmış		Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış	
	Endeks	Yıllık değ. (%)	Endeks	Aylık değ. (%)
Ara malı	117.1	1,0	129.1	-0,4
Dayanıklı tüketim malı	108.5	-3,4	120.3	1,3
Dayanısız tüketim malı	117.6	5,8	131,5	5,1
Enerji	115.3	-0,9	127.6	-0,9
Sermaye malı	120.7	7,4	130.1	-0,2
Kaynak: TÜİK	135.9	5,5	150.2	-4,6

PARA | HABER

Prof. Dr. Burak ARZOVA / Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi

“Yapısal tedbirler vakit kaybetmeden hayata geçirilmeli”

Şubat ayı sanayi üretimi verisinin ardından ilk çeyrek büyüme rakamının beklenti altında kalıp kalmayacağı sorgulanmaya başlandı. Ancak asıl önemli olan yeni seri büyüme endeksi ile sanayi üretimi endeksi arasında bir korelasyonun devam edip etmediği. Geçen dönem sanayi üretim endeksi verileri beklentiler altında kalmasına rağmen, son çeyrek büyümesi iyi gelmişti. O nedenle sadece sanayi üretim endeksi verisinden hareketle ilk çeyrek büyümesinin düşük kalabileceğini öngöremiyorum. TÜİK'in açıkladığı veriler son dönemlerde tüm ekonomistleri şaşırtıyor. Özellikle 2016 yılı son çeyrek büyümesi beklentilerden çok farklı çıktı. Belki de bu nedenle bazı önemli kuruluşlar Türkiye için büyüme

tahminlerini yukarı yönlü revize ettiler. Sanayi üretim endeksi kadar, reel sektör beklenti anketleri de çok önemli. Bununla birlikte sanayi ciro endeksine baktığımızda, son dönem cirolarında kıpırdanma olduğunu görüyoruz. Öte yandan ödemeler dengesi bilançosunda Şubat gerçekleşmesi verilerine göre, Türkiye'nin cari işlemler açığı, Şubat'ta 2.53 milyar dolar oldu. Genel beklenti cari açığın 2.50 milyar dolar olması yönündeydi. On iki aylık cari işlemler açığı 33.7 milyar dolar oldu. Burada cari açığın nasıl finanse edildiği hususunun önemli olduğunu düşünüyorum. Cari açığın yaklaşık olarak 1/3'ü net hata noksan ile finanse edilmekte. Portföy yatırımlarında bir artış görülmekle birlikte, doğrudan sermaye girişi çok azalmış. İvedilikle doğrudan yabancı sermayeyi çekecek önlemler alınmalı. Bunun için de yapısal tedbirler hiç vakit kaybetmeden hayata geçirilmeli.

yüzde 0.91, külçe altın yüzde 0.96 kayıpla yatırımcısını üzdü. Üç aylık değerlendirilmede; BIST-100 Endeksi Yİ-ÜFE ile indirgenliğinde yüzde 10.45, TÜFE ile indirgenliğinde ise yüzde 12.6 ile yatırımcısına en yüksek reel getiriyi sağladı. Altı aylık değerlendirmeye göre dolar Yİ-ÜFE ile indirgenliğinde yüzde 9.85, TÜFE ile indirgenliğinde ise yüzde 14.46, yıllık bazda sırasıyla yüzde 9.5, yüzde 14.2 ile yatırımcısına en fazla reel getiriyi sağladı.

TRAFİKTEKİ ARAÇ SAYISI 21.3 MİLYON

Otomobil üretimi 2017 yılının ilk çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 44 artarak 300 bine yükseldi. Otomobil üretimindeki son 10 yılın rekoru kırdı. Otomotiv Sanayii Derneği (OSD) verilerine göre, ocak-mart döneminde toplam otomotiv üretimi 2016'nın aynı dönemine göre yüzde 23 artışla 424 bin oldu. İlk çeyrekte toplam pazar yüzde 8

daralarak 160 bin adet düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde otomobil pazarı ise yüzde 9 daralarak 116 bine geriledi. İlk çeyrekte otomotiv ihracatı yüzde 33 artışla 355 bin adete, otomobil ihracatı

yüzde 60 artışla 255 bin adete yükseldi.

Otomotiv sektöründe meydana gelen gelişmeleri izlenmesi açısından önemli bir diğer veri ise TÜİK tarafından açıklandı. Motorlu kara taşıtları istatistiklerine göre, şubatta trafiğe kaydı yapılan taşıt sayısı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 4.6 oranında azalışla 65 bin, trafikten kaydı silinen taşıt sayısı yüzde 2 azalışla 7 bin 830 oldu.

Şubatta trafikte taşıt sayısındaki artış 57 bin 178 düzeyinde gerçekleşti. 2017 yılının ilk iki ayında trafiğe kaydı yapılan taşıt sayısı yüzde 8.1 artışla 193 bine, trafikten kaydı silinen taşıt sayısı yüzde 5.1 artışla 15 bin 201 adete ulaştı. Böylece trafikteki toplam taşıt sayısı yılın ilk iki ayında 178 bin 455 adete arttı. Trafiğe kayıtlı araç sayısı şubat sonu itibarıyla 21 milyon 268 bin 879 oldu.

Martta BIST-100 Endeksi kazandırdı

Finansal yatırım araçlarının aylık reel getiri oranları Mart 2017	Yİ-ÜFE ile indirgenliğinde reel getiri oranı (%)	TÜFE ile indirgenliğinde reel getiri oranı (%)
BIST 100	0,92	0,94
Mevduat faizi (brüt)	-0,29	-0,27
Euro	-0,54	-0,52
DİBS	-0,83	-0,81
Dolar	-0,93	-0,91
Külçe altın	-0,98	-0,96

Kaynak: TÜİK

PARA | HABER

Üretimde bahar canlılığı

İmalat sanayi öncü göstergeleri ekonominin mart ayından itibaren canlanmaya başladığına işaret ediyor. İş dünyası referandum sonrası belirsizliğin ortadan kalkacağını ve canlanmanın artacağını düşünüyor...

RAHİME BAŞ UÇAR

BAHAR yüzünü iyice göstermeye başladı. Ancak doğanın tam anlamıyla çoşması ve havaların ısınması için sadece birkaç hafta daha beklememiz gerekiyor. Yalnızca doğaya değil ekonomiye de bahar gelmesini dört gözle bekliyor Türkiye. Mart ayında üretime yönelik bazı öncü göstergeler de Türk ekonomisine baharın geleceğini müjdeliyor. Kapasite raporları, yeni şirket kuruluşları, sanayi üretim endeksleri, sanayinin doğalgaz ve elektrik kullanım oranları gibi veriler genel olarak ekonomide bahar müjdesini vermeye başladı. Genel beklenti, referandumla birlikte belirsizliğin kalkmasından sonra işlerin daha da açılacağı yönünde.

Hükümet, Cazibe Merkezleri Programı ve Kredi Garanti Fonu gibi teşvik ve tedbirlerle ekonomiyi yeniden hızlandırmayı amaçlarken, İs-

Sergün İnşaat / Uşak Organize Sanayi Bölgesi

tihdam Seferberliği'ne katılım oranları gelecekteki canlanmanın habercisi gibi görünüyor.

Türk sanayini sürükleyen illerde canlanma sinyallerini ilk olarak sanayi odaları tespit ediyor. Para Dergisi olarak Türkiye'nin üretim üslerindeki sanayi odası başkanlarına canlanmanın işaretlerini alıp almadıklarını ve gelecek dönem için beklentilerini sorduk.

Sanayinin başkenti İstanbul'da mart ayında sanayinin çarkları hızlanmaya başladı. ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, mart ayı öncü göstergelerin Türkiye büyümesi için umut verici olduğunu söyleyerek sözlerine başlıyor. Bahçivan,

"Hükümetin vergiden teşvike dek getirdiği çok boyutlu destekler, ekonominin bir süredir yavaşlayan çarklarını hızlandırmayı başardı. İstanbul Sanayi Odası'nın (ISO) 'Kapasite Raporu'ndan 'yeni üye kaydı'na kadar yakından izlediği verilerin tamamı, bu hızlanmayı teyit ediyor" diyor.

"ÇARKLAR HIZLANIYOR"

Firmalar için "kimlik" niteliği taşıyan ve aktif üretim faaliyeti içinde olan her bir sanayi kuruluşunun almak zorunda olduğu kapasite raporu, ekonomik canlanmaya işaret eden bir referans kabul ediliyor. Üretimden, ihracat ve teşvik başvurularına kadar, birçok işlemin ancak güncel kapasite raporuyla yapılabilmesi, sanayinin yakın dönem performansı açısından da önemli bir gösterge niteliği taşıyor.

Başkan Erdal Bahçivan'ın verdiği bilgiye göre, "kapasite raporu" başvurusu

yapan şirketlerin sayısı da bu dönemde 481'den yaklaşık yüzde 50'lik bir artışla 723'e yükseldi. Bu sayının yüzde 23'ünü ilk kez kapasite raporu başvurusunda bulunan 168 firmanın oluşturması ise ayrı bir önem taşıyor. Yine mart ayında ISO'ya yeni kayıt olan firma sayısı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 80 artış gösterdi. Ayrıca, **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat Sanayi PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anket verileri de mart ayında son üç yılın en yüksek seviyesi olan 52.3'e çıktı.

"CANLANMA, İHRACAT KAYNAKLI"

Kocaeli sanayisinde de canlanmanın ilk işaretleri geldi. Kocaeli **Sanayi Odası** verilerine göre, mart ayında kentin sanayi kuruluşlarının kapasite kullanım oranları geçen yılın aynı ayı ile karşılaştırıldığında yüzde 0.3 artarak 70.7 oldu. Kocaeli sanayisinde kapasite kullanım oranlarının artmaya başlamasının nedeninin ihracat pazarlarındaki canlanma olduğunun altını çizen Kocaeli **Sanayi Odası** Başkanı Ayhan Zeytinoğlu, "İlimiz mart ayında tarihimizin en büyük ihracatını yaptı. Bunda Avrupa'da artan talebin etkisi büyük" diyor. Kapasite kullanım oranları detaylı incelendiğinde otomotiv, kimya, plastik, kauçuk sektörlerinde artış olduğu, makine, petrol ürünleri ve elektronik imalatında kapasite kullanım oranlarının aşağıya gittiği görülüyor. Böyle olmasına rağmen gelecek beklentilerinin iyimser olduğunu belirten Zeytinoğlu,

Ayhan Zeytinoğlu

Nurettin Özdebir

sözlerine şöyle sürdürüyor:

"Ne kadar bağlayıcıdır bilemem ama gelecek beklentileri iyimser. Kocaeli sanayi kuruluşlarına yönelik yaptığımız araştırmada firmalarımızın yüzde 26'sı nisan ayında alınan iç piyasa siparişlerinin artacağını, yüzde 56'sı bunun değişmeyeceğini, yüzde 18'i de siparişlerin bir miktar azalacağını belirttiler. Benzer bir şekilde ihracat yapan firmalarımızın yüzde 22'si dış piyasa siparişlerinin artacağını, yüzde 57'si miktardan değişmeyeceğini ifade ettiler."

"BÜYÜME TRİNDİ BAŞLAR"

Ankara **Sanayi Odası** Başkanı Nurettin Özdebir, referandum sonrasında durgunluğun ortadan kalkmasıyla Türkiye'nin güçlü bir büyüme trendine gireceğine inanıyor. Büyümeyle ilişkin sinyallerin 2016'nın son çeyreğiyle birlikte kendini ortaya koyduğunu belirten Özdebir, "2017 yılının ilk çeyreğindeki gelişmeleri incelediğimizde de özellikle Şubat ayından itibaren ekonomide bir hareketlilik olduğunu görmekteyiz. Mart ayı Reel Kesim Güven Endeksi ve kapasite kullanım oranları, geçen yılın üzerinde. 2017 yılının ilk çeyreğinde kısmi bir iç talep yetersizliği gözlemlense de OVP'de belirtilen kamu yatırımlarındaki artış ve ihracatın beklenen olumlu etkisi ile 2017 büyümesi, 2016 yılını geride bırakabilecek gibi durmakta" diye konuşuyor. "İç pazarda yaşadığımız zayıflık, ödemelerdeki aksamalar, finansmana erişimde yaşadığı-

Erdal BAHÇIVAN / İstanbul Sanayi Odası (ISO) Başkanı

"Büyümenin dinamosu imalat sanayinde canlanma başladı"

2016 yılında büyümeye en yüksek katkısı sunan imalat sanayimizdir. Ancak 2017 Şubat ayı Sanayi Üretim Endeksi beklediğimizden daha düşük çıktı. Bununla birlikte, mart ayındaki öncü göstergelere baktığımızda sanayi sektörümüz bu yıl da ekonominin umudu ve işiği olmayı sürdürecektir. Odamıza mart ayında "kapasite raporu" başvurusu yapan şirketlerin sayısı da geçen yılın aynı ayına göre yüzde 50 arttı ve 723'e yükseldi. Bu sayının yüzde 23'ünü ilk kez kapasite raporu başvurusunda bulunan 168 firmanın oluşturması ise ayrı bir önem taşıyor. Çünkü kapasite raporu için yapılan başvurulardaki artış kadar, ilk başvurular da üretim faaliyetlerine yönelik moral motivasyonunun yüksek olduğunu gösteriyor. Bu gelişmeleri teyit eder nitelikte, **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat Sanayi PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anket verileri de mart ayında son üç yılın en yüksek seviyesi olan 52.3'e çıktı.

PMI verisini oluşturan beş alt endeks arasındaki üretim, istihdam ve yeni siparişlerde de eş zamanlı artışlar oldu.

Sanayideki üretim çarklarının hızlanmasına paralel olarak istihdamda da gözle görülür artışlar yaşandı. **ISO** üyesi sanayicilerin, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın öncülüğünde başlatılan İstihdam Seferberliği kapsamında sağladığı yeni istihdam rakamı 10 bin kişiyi buldu.

Bütün bu veri ve gelişmeler, hükümetin üretim, ihracat, yatırım ve istihdamı artırmaya yönelik uyguladığı teşvik ve destek paketlerinin, ekonominin lokomotifini ve sürdürülebilir büyümenin dinamosu olan sanayi sektöründe beklenen canlanmayı yaratıldığını ortaya koyuyor. Reel sektöre kredi desteği, sigorta primlerinde erteleme, mobilya ve beyaz eşyada ÖTV ve KDV indirimleri gibi uygulanan bir dizi tedbirler, üretimde çarkların daha hızlı dönmeye başlamasını sağlamış bulunuyor.

PARA | HABER

Adil KONUKOĞLU / Gaziantep Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

“Yapısal reformlar hayata geçirilmeli”

Gaziantep'te yeni kurulan şirket sayısında Mart ayında düşüşe karşın, ilk üç ayda artış yaşandı. Geçen yılın Ocak-Mart döneminde toplam 729 şirket kurulmuş, 2017 yılının ilk üç ayında ise yeni kurulan şirket sayısı yüzde 3.8 oranında artışla toplam 757 oldu. Kapasite raporlarına bakıldığında ise geçen yılın Mart ayında 94 rapor, bu yıl ise yüzde 40 oranında artışla 132 rapor düzenlendiği görülüyor. Bu arada sizlerin de bildiği gibi, hükümetin açıkladığı 'Doğu ve Güneydoğu Yatırım Destek Hamlesi' paketi kapsamında 23 cazibe merkezi bulunuyor ancak Gaziantep bu iller arasında yer almıyor. Türkiye'de en fazla ihracat yapan beşinci şehir konumunda bulunan Gaziantep Ocak-Mart 2017 döneminde ihracatı

yüzde 5.1 artışla ihracatta yukarı yönlü ivmesini sürdürüyor. Ayrıca, sanayi üretiminin en önemli göstergelerinden elektrik tüketiminde, istihdamda ve bildirge veren işyeri sayısında artış olduğunu belirttim. İnşallah Anayasa değişikliği Türkiye'nin istikrar içinde yoluna devam etmesini sağlayacak. 16 Nisan referandumundan sonra piyasaların rahatlamasıyla yılın ikinci yarısında büyüme hızlanacaktır. Bu süreçte hükümetten beklentimiz; reel sektörün önünü açmak için açıkladıkları yapısal reformların ivedilikle hayata geçirilmesi, orta ve uzun vadede ekonomiyi güçlendirecek reformlara devam edilmesi ve daha güçlü ekonomik canlılığı teşvik edecek mekanizmaların devreye sokulması.

mız sıkıntılarının devlet tarafından farkına varılarak tedbir alınması sıkıntıları bir ölçüde de olsa hafifletti” diyen Özdebir değerlendirmelerini şöyle sürdürüyor:

“Can suyu kredisi, nefes kredisi, Kredi Garanti Fonu'nun yüzde 100'e varan kefaletlerine varan bir takım tedbirler biraz gecikmeli de olsa hayatımıza yansımaya başladı. Gerçi Kredi Garanti Fonu kefaletleri henüz tam olarak realize edilmedi; bu zaman alıyor. Bankaların kefaletleri 16'sına kadar daha fazla realize edeceğini biliyoruz. Cazibe Merkezi Programı yeni şirket kuruluşlarını artırmaya başladı. Referandumun yapılmasıyla birlikte ekonomideki belirsizlik kalkacaktır. Belirsizliğin kalkmasıyla ekonominin güçlü bir büyümü trendine girebileceğini ümit ediyorum. Ankaralı sanayiciler İstihdam Seferberliği'ne büyük bir istekle destek verdiler. Nisan sonuna kadar 2 bin

civarında istihdam sağlayacaklarını tahmin ettiler. Bütün bunlar canlanmanın artacağını gösteriyor.”

İHRACATIN OLUMLU ETKİSİ

Daha çok ihracata çalışan sanayi yapısıyla bilinen Denizli'de de ilk üç ayda çarklar hızlanmaya başladı. Denizli Sanayi Odası Başkanı Müjdat Keçeci, mevsim itibarıyla kapasite kullanım oranlarının artmaya başladığını söylüyor. Başkan Keçeci şu değerlendirmeyi yapıyor:

Müjdat Keçeci

“Denizli sanayisinin Ocak-Mart döneminde geçen yılın aynı dönemine göre doğalgaz ve enerji kullanımında yüzde 10 civarında arttı. Bunu bizzat dağıtım şirketleri verilerinden paylaşıyorum. Ayrıca ilimizde kapasite kullanım oranları yüzde 80'in üzerine çıktı, istihdam da arttı. İstihdam Seferberliği de istihdamın artmasında tetikleyici oldu. Bunlar realite... Denizli ihracat ağırlıklı bir şehir. Bir hareket var ve bunun ihracat kaynaklı olduğunu bili-

yoruz. Referandum sonrasında artış devam edebilir.”

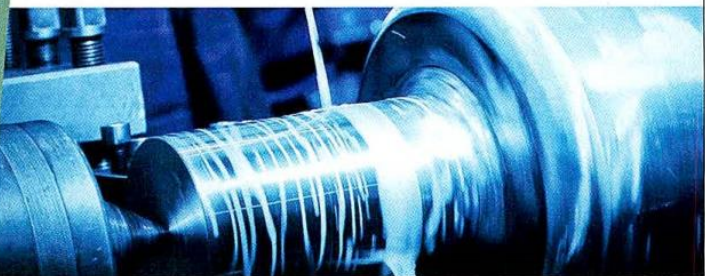
“BÜYÜMEYE KATKI YAPACAĞIZ”

Türkiye ihracatının mart ayında yüzde 19 artması da üretime ve ekonomiye yeni bir dinamizm kazandı. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) raporlarına göre, Mart 2017 ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 19 artışla 13 milyar 616 milyon dolar oldu. TİM Başkanı Mehmet Büyükekşi, TİM rakamlarına göre, Kasım 2012'den bu yana en güçlü artışın Mart ayında kaydedildiğine dikkat çekiyor. Büyükekşi, son açıklanan ihracat rakamlarıyla ilgili şu değerlendirmeyi yapıyor:

Mehmet Büyükekşi

“2017 yılına yüksek bir artış oranıyla başlamıştık. Mart ayında bu artış oranı çok daha yukarıya çıkmış oldu. Böylelikle ilk üç aydaki ihracat artışımız yüzde 6.7 oldu. Atılım yılı ilan ettiğimiz 2017 yılında dünya ekonomisindeki toparlan-

Ender YORGANCILAR / Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Başkanı

“KDV indirimlerinin etkisi büyük”

Hükümetin 2017 yılından itibaren gerek sanayiciyi gerekse de esnafı ciddi oranda desteklemesinin etkilerini önümüzdeki aylarda daha net görebileceğiz. Şubat ayı sanayi üretim endeksinde dayanıklı tüketim mallarındaki yüzde 6'lık artışta, beyaz eşya ve mobilya için yapılan KDV indirimlerinin etkisi büyük. Bunun devam edeceğini düşündüğümüzde olumlu etkileri diğer göstergelere de yansıyacaktır. Ülke genelinde piyasalarda bir hareketlilik yaşanıyorsa, ekonomiye katkısı olan iller arasında ilk sıralarda yer alan İzmir'de de bu yansımayı görebiliriz. Örneğin alınan teşvikli yatırım tutarına yılın ilk iki ayı için baktığımızda, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 800'lük bir artış görülmekte. Bu artışta önemli bir sağlık yatırımının İzmir'i

seçmesi etkili oldu. Yılın ilk üç ayında İzmir'in ihracatı, Türkiye ile aynı düzeyde, yüzde 6.6 oranında arttı. Bu artışta İzmir özelinde, gıda, tekstil, kuyumculuk, gemi yat, savunma ve havacılık, süs bitkileri, kimyevi maddeler etkili oldu. Ülkemiz aylardır referanduma kilitlemiş durumda. Gerek içerde, gerekse dışarıda yatırımcılar 16 Nisan'ı beklemekte. O nedenle ülkemizde dolayısıyla bölgemizde de asıl hareketliliğin 16 Nisan sonrasında olacağını, siyasetteki durum netleşince iş dünyasının daha kolay pozisyon alacağını biliyoruz.

Rakamlar birkaç ay için artabilir de inebilir de. Bunlara çok takılmamak lazım. Önemli olan sürdürülebilirliği sağlayabilmek. Önemli olan önümüzü görebilmek, doğru stratejileri uygulayabilmek.

ma ile birlikte Hükümetimizin ihracatçılara verdiği desteklerin de etkisiyle ihracatımız yükselişe geçti. Verilere baktığımızda genele yayılan ve gittikçe hızlanan bir ihracat yapısına kavuştuğumuzu görüyoruz. 2017 yılında gelen güçlü ihracat verileri net dış ticaretin büyümeye katkısında da olumlu bir etki yaratacak ve ihracatımız bu yıl büyüme verilerini yukarı çekecek gibi görünüyor. Hükümetimiz tarafından verilen destek ve teşvik paketlerinin de etkisi eklenince 2017'de çok daha yüksek büyüme rakamlarını yakalayacağımıza inanıyoruz.”

SAMEKS VERİLERİ NE DİYOR?

Türk iş dünyasında önemli bir temsil gücüne sahip MÜSIAD (Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği) SAMEKS verileri de ekonomi başlayan canlanmanın imalat sanayi kaynaklı olduğunu ortaya koyuyor. Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSIAD), Satınalma Müdürleri Endeksi SAMEKS verilerini 51 aydır kamuoyu ile paylaşıyor. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi, bir önceki aya göre 1.3 puan azalmasına karşın Mart ayındaki 50.1 puanlık değeriyle ekonomik aktivitedeki canlılığın sürdüğüne işaret ediyor. Endekste gözlenen bu azalışta, hizmet sektörünün önceki aya göre

Nail Olpak

2.8 puan düşüş kaydederek 50.0 seviyesine gerilemesi etkili olursen, 1.0 puan yükselen sanayi sektörü ise 51.1 puanla olumlu görünümünü sürdürdü.

MÜSIAD Başkanı Nail Olpak, ekonomideki canlılığın sürdüğünü belirterek, sözlerini şöyle sürdürüyor: “Mart ayı SAMEKS verileri ekonomideki canlılığın sürdüğünü gösteriyor. Temennimiz ekonomimizin daha da iyiye gitmesi. İş âlemi olarak, bu yönde çalışmaya devam edeceğiz. Ancak biz iş adamlarının da yatırımlarına devam etmesi için huzur, güven ve istikrara ihtiyacı var. Artık belirsizlik görmek istemiyoruz.”

Türkiye 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Seçiliyor

İstanbul Sanayi Odası, geleneksel olarak her yıl Türkiye'nin Birinci ve İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nu belirleyerek kamuoyunun bilgisine sunuyor.

2016 yılı Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırmasına katılabilme alt sınırı üretimden satışlarda 70 Milyon TL olarak tespit edilmiştir. Büyüklük sıralamasında temel kriter olarak alınan net

üretimden satış verilerinin Kurumlar Vergi Beyannamesi (E-beyanname) ile tutarlı olması gerekmektedir. Üretimden satışları 70 Milyon TL'yi aşan ve 2016 yılı Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırmasında yer

almak isteyenlerin; www.iso500.org.tr adresinde yer alan "Anket Kullanıcı Girişi" uygulamasını kullanarak anket bilgilerini doldurmaları ve mali mühür uygulaması ile Kurumlar Vergisi Beyannamesini (E-beyanname) 4 Mayıs 2017 tarihine kadar sisteme

yüklemeleri gerekmektedir. Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası tarafından yapılan açıklamada, belirtilen tarihe kadar E-beyannamelerini yüklemeyen firmaların başvurularının kabul edilmeyeceği uyarısında bulunuldu. **Haber Merkezi**